

**Υπάρχουν σελίδες της σύγχρονης ιστορίας που καίνε...
Υπάρχουν γεγονότα που δεν γίνονται λαϊκό ανάγνωσμα ούτε
εικονογραφούνται σε περιοδικά ποικίλης ύλης... Υπάρχουν
ταξικές συγκρούσεις όπου ήρωες είναι οι ίδιες οι λαϊκές μάζες
και όχι «μυθικά» πρόσωπα...**

Του **Τάσου Κατιντσάρου**

Δεν είναι η επετειομανία της εποχής που μας αναγκάζει να σκύψουμε πάλι απάνω από τον Κόκκινο Δεκέμβρη του '44. Είναι η θέληση μας να συνεχίσουμε τον αγώνα για τη νικηφόρα επανάσταση που δεν θα χαθεί μέσα από νέες Βάρκιζες: γι' αυτό είναι απαραίτητη η μάχη της μνήμης ενάντια στη λήθη, γι' αυτό είναι απαραίτητη η επανασύνδεσή μας με τα κορυφαία γεγονότα του ελληνικού επαναστατικού κινήματος.

Το πλαίσιο

Αναμφισβήτητα, ο Δεκέμβρης του '44, αποτελεί την πιο μεγάλη ιστορική στιγμή για το ελληνικό επαναστατικό κίνημα. Έχοντας διεξαγάγει έναν τιτάνιο τρίχρονο αγώνα ενάντια στους Γερμανούς και Ιταλούς κατακτητές και τα ντόπια στηρίγματα τους, ο ελληνικός λαός δεν δίστασε να σηκώσει το λάβαρο της επανάστασης πρώτος σ' ολόκληρο τον κόσμο, προτού ακόμα τελειώσει ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.

Το Δεκέμβρη του '44 τέθηκε το πρόβλημα που βάζει κάθε επανάσταση: Ποιος κυβερνάει ποιον; Σ' αυτό το ερώτημα οι Έλληνες αγωνιστές απάντησαν με το αίμα τους.

Αυτή ήταν η κοινωνική επανάσταση που τόσο ήθελαν να ξεχάσουν οι επικεφαλής του λαϊκού κινήματος, η οποία μπήκε στην ημερήσια διάταξη στο τέλος του '44.

Η **Μάχη της Αθήνας** και η τραγική κατάληξή της δεν είναι ένα ξαφνικό και ανεξήγητο γεγονός. Είναι αποτέλεσμα και ποιοτικό άλμα μιας ποσοτικής συσσώρευσης αγώνων και μαχών ενός μεγαλειώδους κινήματος, του μεγαλύτερου αντιστασιακού κινήματος της Ευρώπης. Ταυτόχρονα, όμως, αποτελεί και το οριακό σημείο μιας σειράς λαθών και συμβιβασμών, υποχωρήσεων και ξεπουλημάτων που έκανε η ηγεσία του ΚΚΕ.

Ενώ η εργατική τάξη και ο πληθυσμός της υπαίθρου τρία χρόνια πάλευαν ενάντια στους χιτλερικούς και τους ντόπιους συνεργάτες τους, έχοντας ως όραμά τους μια Ελλάδα απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση και την καταπίεση, από την «ξένη ακρίδα» και το φασισμό, το ΚΚΕ, κορμός και εγkéφαλος αυτού του αγώνα, δεν έδωσε επαναστατική προοπτική στη λαϊκή πάλη, την περιόρισε στα ασφυχτικά πλαίσια του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα, αναζητώντας μια αλλαγή στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος που θα του έδινε μεγαλύτερη ελευθερία κινήσεων και μια σημαντική θέση στην πολιτική ζωή του τόπου.

Οι ρίζες

Οι ρίζες αυτής της πολιτικής αναμφισβήτητα βρίσκονται στην 6η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το 1934,

όπου η διορισμένη από τη Γ΄ Διεθνή, ηγεσία υπό τον Ν. Ζαχαριάδη τροποποιεί για πρώτη φορά το πρόγραμμα του κόμματος και αλλάζει το χαρακτήρα της επερχόμενης ελληνικής επανάστασης, από σοσιαλιστικό σε αστικοδημοκρατικό.

Αυτή η πολιτική, που προπολεμικά οδήγησε στο **Σύμφωνο Σοφούλη-Σκλάβαινα**, στη θέση της λαϊκομετωπικής αντίληψης που κυριάρχησε, και στην ολοκληρωτική διάλυση του κόμματος από τη δικτατορία του Μεταξά, κατά τη διάρκεια της Αντίστασης, οδηγεί την ηγεσία του ΚΚΕ, ενώ ουσιαστικά είναι η μόνη μαχόμενη πολιτική δύναμη στην κατεχόμενη Ελλάδα και συγκεντρώνει την ενθουσιώδη λαϊκή υποστήριξη, ν' αναζητάει συνεχώς συμμαχίες με χρεοκοπημένα αστικά ραμολιμένα και να υπογράψει ατιμωτικές συμφωνίες, όπως αυτές του **Λιβάνου (Μάης του '44) και της Γκαζέρτας (Σεπτέμβρης του '44)**.

Στο **Λίβανο**, αποδεχόμενοι το σχηματισμό κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας με πρωθυπουργό τον Παπανδρέου και παίρνοντας 7 υπουργεία, παρέδωσαν την εξουσία ουσιαστικά στην αστική τάξη. Δέχτηκαν τη δημιουργία Εθνικού Στρατού (τη διάλυση δηλαδή του ΕΛΑΣ) και μαζί με τους συνωμότες του Καΐρου χαρακτήρισαν την εξέγερση των Ελλήνων στρατιωτών και ναυτών στη Μέση Ανατολή ως «έγκλημα εναντίον της πατρίδος» (!) αφιερώνοντας ολόκληρη παράγραφο για να αναφέρουν ότι «εις την ύπαιθρον θα διασφαλιστεί η τάξις, η προσωπική ασφάλεια και η πολιτική ελευθερία», ανοίγοντας έτσι το δρόμο για να χαρακτηριστεί στη συνέχεια «τρομοκρατικό» το έργο του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ στις απελευθερωμένες περιοχές!

Στη Γκαζέρτα, νομιμοποίησαν, προκαταβολικά την εγγλέζικη επέμβαση, βάζοντας τον ΕΛΑΣ κάτω από τις διαταγές του Σκόμπυ!!

Έτσι ευνουχίστηκε το πιο δυνατό απελευθερωτικό κίνημα της Ευρώπης, που αριθμούσε πάνω από **1.500.000** οργανωμένα μέλη, μ' έναν εμπειροπόλεμο στρατό **200.000** αντρών κι είχε στο πλευρό του την πλειοψηφία του ελληνικού λαού!!

Το ξεκίνημα

Με τον ερχομό του Παπανδρέου στην Ελλάδα, η τραγωδία μπήκε στην τελευταία της πράξη. Η πρώτη δουλειά της κυβέρνησης ήταν ο διορισμός του γνωστού **φασίστα και χίτη στρατηγού Σπηλιωτόπουλου** ως στρατιωτικού διοικητή της Αθήνας. Ο Παπανδρέου διασκεδάζει τις έντονες διαμαρτυρίες των ΚΚΕ-ΕΑΜ... διαβεβαιώνοντάς τους πως όλα θα πάνε καλά!!

Οι φασίστες, οι χίτες, οι γερμανοτσολιάδες, οι δοσίλογοι, όλα τα κατακάθια της κοινωνίας, κάτω από την κάλυψη των εγγλέζικων στρατευμάτων, αναθαρρεύουν και προκαλούν. Τα ξενοδοχεία της Ομόνοιας γίνονται φασιστικές σφηκοφωλιές.

Η οργή του λαού μεγαλώνει. Το σύνθημα «θάνατος στους προδότες» γεμίζει τους τοίχους των πόλεων, γίνεται κεντρικό σύνθημα του ελληνικού λαού.

Τελικά την 1 Δεκέμβρη σπάει η «βόμβα»! «Ο αρχιστράτηγος των εν Ελλάδι εδρευουσών συμμαχικών δυνάμεων» (συμφωνία της Γκαζέρτας) Σκόμπυ διατάζει τον **αφοπλισμό του ΕΛΑΣ και την απομάκρυνση του από την Αθήνα μέχρι τις 10 του Δεκέμβρη**.

Το ύπουλο σχέδιο των Εγγλέζων ιμπεριαλιστών και της αστικής τάξης, που από καιρό έχει μελετηθεί, μπαίνει σ' εφαρμογή. Ο στόχος των αντιδραστικών είναι **η συντριβή του ΕΛΑΣ**.

Μερικούς μήνες πριν, τον Αύγουστο του '44, ο Τσόρτσιλ τηλεγραφούσε στον Ίντεν (υπουργό του των Εξωτερικών): «Η υπόθεση μου φαίνεται πως έχει φτάσει στο ακόλουθο σημείωμα: Ή θα υποστηρίξουμε τον Παπανδρέου, εξ το ανάγκης και δια της βίας, όπως το έχουμε υποσχεθεί, ή θα παύσουμε να ενδιαφερόμαστε για τη Ελλάδα». Ακολουθεί, μερικές μέρες μετά, τηλεγράφημα του Παπανδρέου προς Τσόρτσιλ: «Τα πολιτικά μέσα προς αντιμετώπιση καταστάσεως δεν είναι πλέον επαρκή! Μόνον ή άμεσος

παρουσία επιβλητικών βρετανικών δυνάμεων στην Ελλάδα και μέχρι των τουρκικών ακτών μπορεί να μεταβάλει την κατάσταση» Ώπου, το Νοέμβριο του '44, ο Τσόρτσιλ, τηλεγραφεί στον Ίντεν που βρισκόταν στην Ελλάδα: Περιμένω σίγουρα ρήξη με το ΕΑΜ και δεν πρέπει να την αποφύγουμε με την προϋπόθεση ότι θα διαλέξουμε εμείς το έδαφος και τη στιγμή».

Αυτά τα τρία αποκαλυπτικά τηλεγραφήματα, από τα απομνημονεύματα του Τσόρτσιλ, αποδεικνύουν τις βρωμερές συνωμοσίες και τα ύπουλα σχέδια των ελληνικής μπουρζουαζίας, που για μήνες ετοίμαζαν τη συντριβή του λαϊκού μας κινήματος. Απ' αυτά βγαίνει το συμπέρασμα πως **η διαταγή του Σκόμπυ για αφοπλισμό του ΕΛΑΣ** δεν ήταν παρά **η επιλογή της «κατάλληλης στιγμής»**.

Οι 7 εαμίτες υπουργοί, ακόμα κι αυτή τη στιγμή, που το κίνημα κινδυνεύει να στραγγαλιστεί, απλώς αντιπροτείνουν τη διάλυση όλων των στρατιωτικών σωμάτων (!) αλλά ο Παπανδρέου δεν δέχεται.

Το αιματοκύλισμα

Τότε το ΚΚΕ αποφασίζει ν' αντιδράσει. Οι 7 εαμίτες υπουργοί παραιτούνται και το ΕΑΜ καλεί τον αθηναϊκό λαό σε διαδήλωση διαμαρτυρίας στις 3 του Δεκέμβρη στο Σύνταγμα και σε Γενική Απεργία στις 4 του Δεκέμβρη.

Η κυβέρνηση Παπανδρέου, μπασμένη στο κόλπο, απαγορεύει τη διαδήλωση με την αιτιολογία του... κινδύνου εκτροπών, αλλά 200.000 λαού αψηφούν την απαγόρευση και πλημμυρίζουν τους δρόμους. Έτσι άρχισαν τα ματωμένα γεγονότα του Δεκέμβρη.

«Δύο άγνωστοι», όπως ανακοίνωσε μετά η αστυνομία, πυροβολούν μέσα στο συγκεντρωμένο πλήθος και σκοτώνουν πολλούς διαδηλωτές. Στην πραγματικότητα, η επίθεση ήταν σχεδιασμένη και άρχισε ταυτόχρονα από 5 κατευθύνσεις: από τη στέγη της Βουλής πυροβολούν το λαό οχυρωμένοι τσολιάδες, χίτες και χωροφύλακες, από το ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία εδεσίτες, από τη διεύθυνση της αστυνομίας μπουραντάδες στη γωνιά Νίκης και Μητροπόλεως, καθώς και στις στήλες του Ολυμπίου Διός αστυφύλακες.

Δημιουργείται πανικός. Όλοι τρέχουν αλαφιασμένοι για να κρυφτούν στα δέντρα και στα περίπτερα της πλατείας Συντάγματος. Οι Άγγλοι παρακολουθούν τη φοβερή σκηνή ατάραχοι από τα μπαλκόνια. Ξένοι δημοσιογράφοι μπαίνουν μπροστά σε φάλαγγα διαδηλωτών και αναγκάζουν τις συμμορίες των ταγματασφαλιτών να σταματήσουν το πυρ. Αναπτύσσεται διαδήλωση στην Πανεπιστημίου. Μπροστά πηγαίνουν άσπρα πανό βουτηγμένα στο αίμα των νεκρών. Πίσω έρχεται ένα γιγάντιο πανό που το βαστούν κορίτσια που τραγουδούν το «πέσατε θύματα».

Το πανό γράφει: «Όταν ο λαός βρίσκεται μπροστά στον κίνδυνο της τυραννίας, διαλέγει ή τις αλυσίδες ή τα όπλα. ΕΑΜ». Οι ξένοι δημοσιογράφοι το φωτογραφίζουν και την επόμενη μέρα κυκλοφορεί σ' ολόκληρο τον κόσμο, αφήνοντας κατάπληκτους τους λαούς. Απολογισμός της μεγάλης σφαγής: **νεκροί 24, τραυματίες 140**.

Τα εγγλέζικα στρατεύματα συλλαμβάνουν χιλιάδες λαϊκούς αγωνιστές, για να τους χρησιμοποιήσουν στη συνέχεια ως ομήρους.

Την άλλη μέρα, 4 του Δεκέμβρη, ο λαός της Αθήνας θάβει τους νεκρούς του. Είναι ένα θέαμα πρωτοφανές. 600. 000 διαδηλωτές ακολουθούν τα φέρετρα. Με σφιγμένες γροθιές, με πρόσωπα σφραγισμένα από την οργή, ο τεράστιος αυτός όγκος συνοδεύει τα τιμημένα παλικάρια στην τελευταία τους κατοικία. Γυρίζοντας από την κηδεία, ο λαός δέχεται ύπουλη επίθεση με πολυβόλα στην πλατεία Ομόνοιας. Χίτες και εδεσίτες χτυπάνε λυσσασμένα τις άοπλες μάζες. **Νεκροί 34, τραυματίες 69**, είναι ο καινούριος φοβερός απολογισμός.

Το ποτήρι της λαϊκής οργής φουσκώνει. Με την κραυγή «όπλα-όπλα» «εκδίκηση», οι χιλιάδες λαού

ξεχύνονται προς τις συνοικίες μας και αφού οπλίζονται με ό,τι βρουν ρίχνονται στον αγώνα.

Ο Δεκέμβρης

Έτσι άρχισε ο Μεγάλος Δεκέμβρης. Η ανθρώπινη αντίσταση ενάντια στη μηχανοκίνητη βία. Έτσι άρχισαν **33 ημέρες ηρωικής πάλης**, που όμοιες τους μόνο σ' ελάχιστες περιπτώσεις στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος μπορούμε να βρούμε.

Οι ηρωικοί προλετάριοι, υπακούοντας στο υγιές ταξικό τους ένστικτο, ρίχτηκαν με μανία ενάντια στην πλουτοκρατία και τους συμμάχους Εγγλέζους ιμπεριαλιστές. Μαζί με το λαό πολεμάει ο εφεδρικός ΕΛΑΣ της Αθήνας και η μεραρχία Κορίνθου του τακτικού ΕΛΑΣ, με τον καπετάν Ορέστη επικεφαλής που βρέθηκε τυχαία στην Αθήνα.

Άντρες, γυναίκες, γέροι και παιδιά, όλοι δίνουν το παρών στο ταξικό προσκλητήριο. Οι εργατογειτονιές της Αθήνας γίνονται προλεταριακά κάστρα άπαρτα από τους μηχανοκίνητους εισβολείς. **Καισαριανή, Κοκκινιά, Βύρωνας, Δραπετσώνα, Περιστέρι** κ.λπ., περνάνε στην ιστορία.

Η ηγεσία του ΚΚΕ, ακόμη και αυτή τη στιγμή, που η σύγκρουση είναι γεγονός, αμφιταλαντεύεται, δεν κινητοποιεί τις δυνάμεις του ΕΛΑΣ, δεν δίνει το σύνθημα για την τελική έφοδο. Αντί να ρίξει τον κύριο όγκο του ΕΛΑΣ στην Αθήνα και να ξεκαθαρίσει την κατάσταση πριν φτάσουν εγγλέζικες ενισχύσεις, απομακρύνει τις στρατοπεδευμένες έξω από την Αθήνα δυνάμεις του ΕΛΑΣ και τις στέλνει στην Ήπειρο, για ν' αναλάβουν επιχειρήσεις εναντίον των υπολειμμάτων του ΕΔΕΣ!! Στην ουσία, αυτή η ενέργεια δεν ήταν παρά υποταγή στη διαταγή του Σκόμπυ, δεν ήταν παρά χειρονομία καλής θέλησης του ΚΚΕ στους Βρετανούς Ιμπεριαλιστές!!

Παγιδευμένοι μέσα στην αντεπαναστατική γραμμή της Εθνικής Ενότητας, οι υποτιθέμενοι ηγέτες του κινήματος προσπαθούν με κάθε τρόπο να ευνουχίσουν την πάλη της εργατιάς και του λαού, τον ηρωικό αγώνα των μελών και οπαδών τους!!

Πρόταση του Γενικού Στρατηγείου του ΕΛΑΣ να χτυπηθούν οι Εγγλέζοι σ' ολόκληρη την Ελλάδα απορρίπτεται από το ΚΚΕ, όπως αποκαλύπτει στα απομνημονεύματα του ο στρατηγός Στέφανος Σαράφης. Και δεν φτάνει αυτό, αλλά μέσα στην Αθήνα, ενώ οι Εγγλέζοι βομβαρδίζουν από ξηρά, θάλασσα και αέρα τις πολυάνθρωπες συνοικίες μακελεύοντας τον πληθυσμό, το ΚΚΕ αρνείται να δώσει εντολή επίθεσης ενάντια στους εισβολείς. Έτσι, σε πολλές περιπτώσεις εγγλέζικα καμιόνια φυγαδεύουν χίτες και ταγματасφαλίτες, που έχουν αποκλειστεί μέσα σε κτίρια από επαναστατικές δυνάμεις.

Μικρό χρονικό

Μέσα στα τρία πρώτα 24ωρα της Επανάστασης η Αθήνα περνά ουσιαστικά στα χέρια του λαού της. Τότε μπαίνει στη μάχη ο Σκόμπυ. Το πρώτο του πολεμικό ανακοινωθέν ρίχνεται από αεροπλάνα: «Θα σας χτυπήσουμε από ξηράς, θαλάσσης, και αέρος».

Η αγγλική αεροπορία αρχίζει από τις 8 του Δεκέμβρη να βομβαρδίζει νύχτα και μέρα την Αθήνα. Αυτό που δεν τόλμησαν να κάνουν οι Γερμανο-Ιταλοί φασίστες, το κάνανε οι Άγγλοι «σύμμαχοι», οι «προστάτες της ελευθερίας του δυτικού κόσμου». Χτύπησαν και ανέσκαψαν την Αθήνα, ανοχύρωτη πόλη σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις. Και όχι μόνο αυτό. **Εγκατέστησαν πάνω στην Ακρόπολη πυροβολικό και όλμους, και ξέροντας πως ο ΕΛΑΣ δεν θα χτυπήσει με κανέναν τρόπο την Ακρόπολη, έκαναν στάχτη όλες τις γύρω συνοικίες: Φιλοπάππου, Κουκάκι, Ψυρρή, Ασύρματο, Καλλιθέα, Θησείο.**

Το τέλος

Ο ηρωισμός όμως και η αυτοθυσία δεν έφταναν για να κερδηθεί ένας τέτοιος αγώνας.

Την ώρα που οι Εγγλέζοι αποβίβαζαν κατά χιλιάδες στον Πειραιά και στο Φάληρο Ινδούς, Αιγυπτίους και Βρετανούς στρατιώτες, το ΚΚΕ δεν μετακίνησε ούτε ένα τάγμα του πανίσχυρου ΕΛΑΣ για να ενισχύσει τον αγώνα της Αθήνας. Ενώ ο Σκόμπι εξόντωνε μαζικά τον άμαχο πληθυσμό βομβαρδίζοντας απ' όλες τις διευθύνσεις, το ΚΚΕ έστελνε διαμαρτυρίες στους διεθνείς οργανισμούς και την εγγλέζικη Βουλή των Λόρδων.

“Όταν λαϊκοί αγωνιστές υπονόμευσαν το ξενοδοχείο **Μεγάλη Βρετανία** και ήταν έτοιμοι να το ανατινάξουν μαζί με όλη την ηγεσία της ελληνικής και αγγλικής αντίδρασης, το ΚΚΕ τους σταμάτησε, θεωρώντας «παραφροσύνη και άσκοπη ανθρωποσφαγή» μια τέτοια ενέργεια. Στην πραγματικότητα, όμως, γιατί ήθελε ήδη να δώσει το σύνθημα της υποχώρησης.

Στις 5 του Γενάρη του '45, οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ που μάχονταν στην Αθήνα ανασυντάσσονται και βγαίνουν από την πρωτεύουσα, υπακούοντας στη διαταγή υποχώρησης. Μαζί τους βγαίνουν και 100.000 λαού, για να γλιτώσουν από τους Εγγλέζους και τους χίτες «ελευθερωτές».

Έτσι τελειώνει ο Μεγάλος Δεκέμβρης του '44.

Στις 14 του Γενάρη υπογράφουν ανακωχή με τον Σκόμπυ και αρχίζουν συζητήσεις για υπογραφή συμφωνίας.

Ενώ οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ παραμένουν ανέπαφες και ετοιμοπόλεμες, ενώ «στις αρχές του Φλεβάρη» ο ΕΛΑΣ ήταν έτοιμος ν' αντιμετωπίσει οποιαδήποτε νέα επίθεση», όπως γράφει ο **Στέφανος Σαράφης**, το ΚΚΕ στις 12 του Φλεβάρη υπογράφει τη **Συμφωνία της Βάρκιζας**, με την οποία βάζει ταφόπετρα στον επαναστατικό αγώνα του ελληνικού λαού. Αποστρατεύουν και διαλύουν ΕΛΑΣ, ενώ χιλιάδες λαϊκοί αγωνιστές παραδίνονται στο έλεος του ταξικού εχθρού ως **παραβάτες του κοινού ποινικού δικαίου!!** Με τη Συμφωνία της Βάρκιζας, οι «ηγέτες» παραδίνουν τα όπλα στην αντίδραση, οδηγώντας το λαϊκό κίνημα στη σφαγή.

Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε ο λαϊκός ήρωας Άρης Βελουχιώτης, που μαζί με μερικές δεκάδες συναγωνιστές του δεν δέχτηκε να πειθαρχήσει σε μια συμφωνία που πρόδινε τα λαϊκά συμφέροντα, και σκοτώθηκε πιστός στον όρκο που είχε δώσει για την απελευθέρωση του ελληνικού λαού.

Επίλογος

Τα Δεκεμβριανά δεν ήταν τίποτ' άλλο από την **κορυφαία στιγμή της ταξικής πάλης στην Ελλάδα** στη σύγχρονη εποχή.

Με τα γεγονότα του Δεκέμβρη πήρε τέλος η ερμαφρόδιτη κατάσταση που προσπαθούσε να συντηρήσει η ηγεσία του λαϊκού κινήματος ολόκληρη την κατοχική περίοδο και στην αρχή της απελευθέρωσης, διαλύοντας τη νόθα «εθνική ενότητα» που τόσα δεινά συσώρευσε στη χώρα και το λαό.

Ο Κόκκινος Δεκέμβρης, η αυθεντική ελληνική Επανάσταση που χάθηκε, συστηματικά θάβεται από όλες τις πλευρές του σύγχρονου πολιτικού φάσματος, ακριβώς γι' αυτόν το λόγο: **γιατί υπενθυμίζει τη «ρίζα του κακού», γιατί υπονομεύει κάθε προσπάθεια ταξικής συμφιλίωσης και δείχνει το μοναδικό δρόμο κάθε απελευθερωτικής προσπάθειας, αυτόν της εξέγερσης και της επανάστασης.**

Μια προσωπική κατάθεση

Στη γειτονιά μου, στο Περιστέρι, πολύ μικρός, είδα μια οβίδα στην αυλή ενός σπιτιού, καμιά πενηνταριά μέτρα από το δικό μου σπίτι. Δεν ήταν γερμανική, όπως νόμισα στην αρχή, αλλά εγγλέζικη...

Μετά έμαθα ότι ο διπλανός μας σκοτώθηκε το '44, όταν μια ίδια οβίδα, εκτοξευμένη από την Ακρόπολη(!), μπήκε από το φωταγωγό, «βρήκε» το γείτονα στη κουζίνα του σπιτιού του και τον αποκεφάλισε...

Ύστερα ήρθαν οι διηγήσεις στις οικογενειακές συγκεντρώσεις όταν πρωτάκουγα για τα Δεκεμβριανά είκοσι χρόνια μετά απ' αυτά. Για το Λαϊκό Δικαστήριο που στήθηκε στην πλατεία της Παιδικής Χαράς στο Περιστέρι, όπου καταδικάστηκε σε θάνατο και ποδοπατήθηκε από το λαό ο διοικητής της αστυνομίας της

περιοχής.

Για τις μάχες του εφεδρικού ΕΛΑΣ με τους Εγγλέζους, τους χίτες και τους ταγματασφαλίτες. Για τα λιανοντούφεκα και τις «κονσέρβες Σκόμπυ». Για την «παρέλαση» των εγγλέζικων αρμάτων όταν κατόρθωσαν να καταλάβουν τη γειτονιά...

Το '67 έγινε η δικτατορία και οι αντίστοιχες κουβέντες «κόπηκαν μαχαίρι»...

«Ξανασυνάντησα» το Κόκκινο Δεκέμβρη μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου το '73, όταν έμαθα ότι ο **λόχος Λόρδος Μπαίρον της ΕΠΟΝ** ήταν αυτός που πρώτος είχε κάνει **κατάληψη στο Πολυτεχνείο το '44** και έδωσε μια από τις πιο ηρωικές μάχες του Δεκέμβρη.

Ύστερα ήρθε η βιβλιακή γνώση, οι αφηγήσεις των αγωνιστών, η ιστορία...

Θα μου μείνει όμως αξέχαστη η πρώτη φορά που άκουσα μια ολοκληρωμένη διήγηση και άποψη για το Δεκέμβρη. Ήταν σε μια από τις διαλέξεις που πραγματοποιούσε η **ΚΟ Μαχητής** στα γραφεία της, στη Σπύρου Τρικούπη τότε. Στην 32 επέτειο του Δεκέμβρη, το 1976, ο αξέχαστος σύντροφος **Αγησίλαος Χριστοδουλόπουλος** επί τρεις ώρες μας παρουσίαζε όλο το μεγαλείο και το δράμα του Κόκκινου Δεκέμβρη, μ' αυτό τον τρόπο που μόνο αυτός μπορούσε.

Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ, 7.12.1997

Πηγή: nar4.wordpress.com